

TĂNG TRƯỞNG & PHỤC HỒI KINH TẾ NĂM 2022 – GÓC NHÌN TỪ CƠ QUAN LẬP PHÁP

*

TS. TRỊNH NGỌC TUẤN & TS. NGUYỄN ĐĂNG NÚI



1

TĂNG TRƯỞNG & PHỤC HỒI KINH TẾ NĂM 2022 – GÓC NHÌN TỪ CƠ QUAN LẬP PHÁP

Báo cáo được xây dựng dựa trên:

- (1) Các báo cáo của Quốc hội và Chính phủ đánh giá về kinh tế - xã hội năm 2022
- (2) Ý kiến của các vị đại biểu Quốc hội thảo luận tại Tổ và Hội trường về kết quả thực hiện Kế hoạch phát triển KT-XH năm 2022

2

BỐI CẢNH NĂM 2022 (1)

- KT-XH hồi phục tích cực trong năm 2021, tuy nhiên, kinh tế toàn cầu bước vào năm 2022 với vị thế yếu hơn kì vọng
- Biến thể Omicron lây lan nhanh khiến nhiều nước tái áp đặt các biện pháp phong tỏa, hạn chế đi lại
- Giá năng lượng tăng và đứt gãy chuỗi cung ứng dẫn đến lạm phát cao hơn và ở diện rộng hơn so với dự báo
- Ở trong nước, KT-XH tiếp tục phục hồi mạnh mẽ với nhiều điểm sáng. Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội, bước đầu đã phát huy hiệu quả

3

3

BỐI CẢNH NĂM 2022 (2)

- Việc kiểm soát được dịch COVID-19 là nền tảng quan trọng để mở cửa nền kinh tế
- Nghị quyết số 32/2021/QH15 ngày 12/11/2021 về Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2022 đề ra các mục tiêu, chỉ tiêu và nhiệm vụ phù hợp với thực tế.
- Việt Nam đã thực hiện thắng lợi, khá toàn diện mục tiêu, nhiệm vụ: Vừa tập trung phòng, chống, kiểm soát dịch bệnh, vừa thúc đẩy phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội

4

4

Thực hiện Kế hoạch phát KT-XH năm 2022

-> Công tác phòng, chống dịch COVID-19 được thực hiện quyết liệt, thường xuyên, liên tục với phương châm “*thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát có hiệu quả dịch bệnh COVID-19*”, từng bước mở cửa, phục hồi các hoạt động KT-XH.

-> Trên cơ sở Nghị quyết số 30/2021/QH15 cho phép Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ ban hành và triển khai nhiều chính sách đặc thù, đặc cách và đặc biệt để hỗ trợ người dân và cộng đồng doanh nghiệp vượt qua giai đoạn khó khăn nhất.

-> Đặc biệt tại Kỳ họp bất thường lần đầu tiên (tháng 01/2022) trong lịch sử hoạt động 76 năm, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết số 43/2022/QH15 về chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội

5

5

KẾT QUẢ THỰC HIỆN MỘT SỐ CHỈ TIÊU CHỦ YẾU NĂM 2022 (1)

GDP

- Bất chấp nhiều nền kinh tế trong khu vực và trên thế giới gặp nhiều khó khăn và tăng trưởng có chiều hướng suy giảm, **tăng trưởng kinh tế của Việt Nam có sự phục hồi tích cực kể từ đầu năm 2022.**
- GDP 9 tháng năm 2022 tăng 8,83% so với cùng kỳ: Quý I tăng 5,05%, Quý II tăng 7,72%, Quý III tăng 13,67% - là mức tăng cao nhất của 9 tháng trong giai đoạn 2011 – 2022, nhất là Quý III tăng 13,67%. **Ước năm 2022 đạt khoảng 8% - cao hơn chỉ tiêu đề ra.**



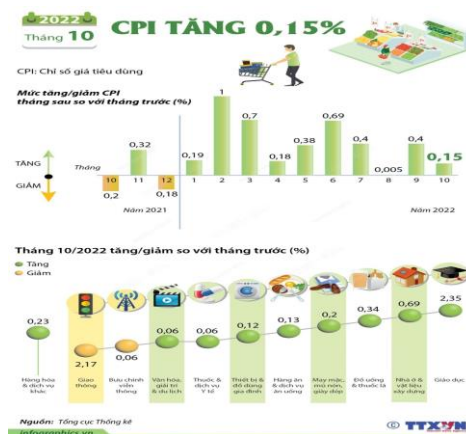
6

6

KẾT QUẢ THỰC HIỆN MỘT SỐ CHỈ TIÊU CHỦ YẾU NĂM 2022 (2)

* Ổn định vĩ mô được duy trì, lạm phát được kiểm soát, các cân đối lớn của nền kinh tế được bảo đảm trong bối cảnh chịu áp lực lớn từ diễn biến phức tạp của kinh tế thế giới

* **CPI bình quân 10 tháng tăng 2,89%**, tương đương cùng kỳ các năm 2018-2021
Chỉ số CPI tháng 10 tăng 4,3% so với cùng kỳ năm trước.



(Nguồn Tổng cục Thống kê)

7

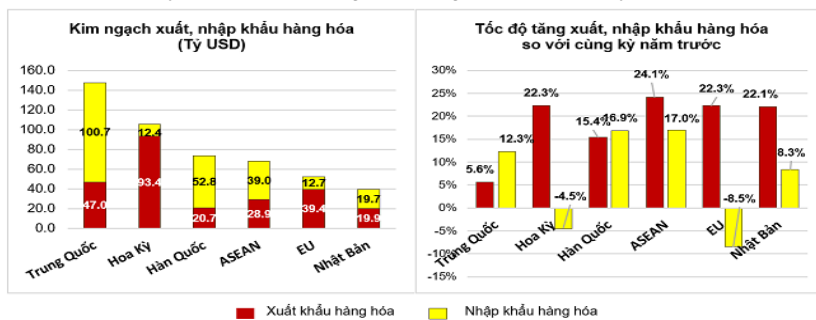
KẾT QUẢ THỰC HIỆN MỘT SỐ CHỈ TIÊU CHỦ YẾU NĂM 2022 (3)

- Đến ngày 25/10/2022, **tín dụng tăng 11,48%** so với cuối năm trước; điều hành tỷ giá phù hợp diễn biến thị trường, bảo đảm nhu cầu ngoại tệ trong nước, duy trì dư địa điều hành, tiếp tục củng cố niềm tin thị trường, tránh áp lực dịch chuyển dòng vốn ra khỏi thị trường Việt Nam
- **Thu ngân sách nhà nước 10 tháng ước đạt 103,7% dự toán**, tăng 16,2% so với cùng kỳ năm 2021, trong đó thu nội địa đạt 98,4% dự toán, tăng 12,1%, tạo dư địa trong điều hành tài khóa
- **Vốn FDI thực hiện tiếp tục tích cực, tính chung 10 tháng đạt 17,45 tỷ USD, tăng 15,2%** so với cùng kỳ năm trước

8

KẾT QUẢ THỰC HIỆN MỘT SỐ CHỈ TIÊU CHỦ YẾU NĂM 2022 (4)

- **Kim ngạch xuất nhập khẩu** tháng 10 ước tăng 5,7% so với cùng kỳ năm trước; **tính chung 10 tháng đạt gần 616,24 tỷ USD, tăng 14,1%**, trong đó xuất khẩu tăng 15,9%, nhập khẩu tăng 12,2%. Nền kinh tế tháng 10 ước xuất siêu 2,27 tỷ USD, tính chung 10 tháng xuất siêu 9,4 tỷ USD



(Nguồn Tổng cục Thống kê)

9

KẾT QUẢ THỰC HIỆN MỘT SỐ CHỈ TIÊU CHỦ YẾU NĂM 2022 (5)

- **Số doanh nghiệp đăng ký thành lập mới** tháng 10 tăng 58,3% so với cùng kỳ năm trước; **tính chung 10 tháng số doanh nghiệp gia nhập và tái gia nhập thị trường đạt gần 178,5 nghìn doanh nghiệp, tăng 38,3%** so với cùng kỳ năm 2021



Nguồn: BizReal

10

10

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (1)

- Về Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội, mặc dù Chính phủ đã quyết liệt triển khai song kết quả còn khiêm tốn.
- Việc thực hiện chính sách hỗ trợ vẫn còn một số điều kiện bất cập dẫn tới doanh nghiệp khó tiếp cận và thụ hưởng; các thủ tục hành chính còn phức tạp, các điều kiện để được hưởng chính sách chưa rõ ràng, làm giảm hiệu quả của chính sách.
- Tăng trưởng của các yếu tố cả về cung và cầu của nền kinh tế tuy đã đạt ở mức cao nhưng cơ bản chưa bù đắp được mức giảm sút của năm trước, mức bình quân 10 tháng vẫn thấp hơn so với cùng kỳ các năm trước dịch 2016-2019
- Thị trường tài chính, tiền tệ và chính sách điều hành đối mặt với áp lực ngày càng tăng do định hướng tiếp tục thắt chặt chính sách tiền tệ, tăng lãi suất của FED và nhiều quốc gia

11

11

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (2)

- Giải ngân các chính sách của Chương trình có xu hướng chậm dần trong những tháng gần đây, tháng 10/2022 tăng gần 9% so với tháng trước (tháng 9/2022 tăng 10%, tháng 8/2022 tăng 17%).
- Các chính sách có khả năng thực hiện và giải ngân tốt như miễn, giảm thuế phí, cho vay tín dụng hỗ trợ việc làm... cũng có xu hướng giải ngân chậm dần và sắp đạt mức kế hoạch đề ra, không còn nhiều dư địa cho việc thực hiện, có thể gây ảnh hưởng đến kết quả giải ngân chung của Chương trình trong năm 2022.

12

12

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (3)

- Tốc độ tăng năng suất lao động xã hội đạt thấp hơn so với mục tiêu (ước tăng 4,7-5,2%, mục tiêu là 5,5%), trong khi tăng trưởng kinh tế dự kiến vượt khoảng 2% so với kế hoạch và GDP bình quân đầu người cũng dự kiến vượt kế hoạch.
- Kết quả trên phản ánh chất lượng nền kinh tế còn hạn chế, tăng trưởng còn phụ thuộc nhiều vào yếu tố vốn và lao động.



Nguồn: Báo Người lao động

13

13

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (4)

- Xây dựng dự toán thu NSNN không sát thực tế, còn quá thận trọng có thể làm giảm không gian của chính sách tài khóa
- Chất lượng thu NSNN còn chứa đựng yếu tố chưa bền vững, phần lớn tăng thu từ đất, dầu thô (đạt 213% dự toán do giá bình quân tăng 47,05 USD/thùng so với dự toán), số số kiến thiết, trong khi thu từ hoạt động sản xuất, kinh doanh tăng chậm
- Thu từ cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước tại doanh nghiệp 3 năm không đạt dự toán, số thu thực tế rất thấp so với dự toán năm 2022, chỉ đạt 2,8 nghìn tỷ đồng, giảm 37,2 nghìn tỷ đồng so với dự toán

14

14

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (5)

- FDI đăng ký cấp mới mặc dù đã có dấu hiệu phục hồi **nhưng tính chung 10 tháng vẫn giảm 23,7% so với cùng kỳ**; dự báo cả năm mặc dù đạt tương đương năm 2021, nhưng còn khoảng cách so với năm trước dịch 2019; ảnh hưởng đến tiềm năng mở rộng sản lượng của khu vực FDI, có thể tác động đến cán cân vãng lai, dự trữ ngoại hối, tỷ giá... trong trung và dài hạn.



(Nguồn Tạp chí Tài chính)

15

15

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (6)

- Cân đối xăng dầu trong nước còn tiềm ẩn rủi ro, tình trạng một số cửa hàng bán lẻ xăng dầu hoạt động cầm chừng, thiếu hụt xăng dầu cục bộ tại một số địa phương... chưa có giải pháp xử lý hiệu quả
- Các thị trường chứng khoán, trái phiếu doanh nghiệp, bất động sản tiềm ẩn rủi ro
- Thị trường chứng khoán biến động mạnh; thị trường trái phiếu doanh nghiệp chịu áp lực lớn do trả nợ trái phiếu đáo hạn của doanh nghiệp tăng cao, nhất là lĩnh vực bất động sản

16

16

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (7)

- Tình hình lạm phát được kiểm soát, song trong thời gian từ đầu năm đến giữa năm, giá xăng dầu trong nước liên tục tăng lên mức kỷ lục, gây ra nhiều khó khăn cho hoạt động của doanh nghiệp và đời sống người dân
- Cộng đồng doanh nghiệp vẫn đối mặt với nhiều khó khăn, công nghiệp hỗ trợ, mức độ liên kết doanh nghiệp nội ngành, liên ngành và liên kết giữa doanh nghiệp nội địa và doanh nghiệp FDI còn hạn chế.
- Trong 9 tháng năm 2022 bình quân mỗi tháng có 12,5 nghìn doanh nghiệp rút lui khỏi thị trường, cao hơn bình quân của năm 2020 (8,5 nghìn doanh nghiệp/tháng) và năm 2021 (gần 10 nghìn doanh nghiệp/tháng)

17

17

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (8)

- Tình hình lạm phát được kiểm soát, song trong thời gian từ đầu năm đến giữa năm, giá xăng dầu trong nước liên tục tăng lên mức kỷ lục, gây ra nhiều khó khăn cho hoạt động của doanh nghiệp và đời sống người dân
- Cộng đồng doanh nghiệp vẫn đối mặt với nhiều khó khăn, công nghiệp hỗ trợ, mức độ liên kết doanh nghiệp nội ngành, liên ngành và liên kết giữa doanh nghiệp nội địa và doanh nghiệp FDI còn hạn chế.
- Trong 9 tháng năm 2022 bình quân mỗi tháng có 12,5 nghìn doanh nghiệp rút lui khỏi thị trường, cao hơn bình quân của năm 2020 (8,5 nghìn doanh nghiệp/tháng) và năm 2021 (gần 10 nghìn doanh nghiệp/tháng)

18

18

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN QUAN TÂM (9)

Kết quả lập các quy hoạch thời kỳ 2021 - 2030 còn rất khiêm tốn, không đạt được các mục tiêu, yêu cầu tại Nghị quyết số 61/2022/QH15 của Quốc hội, ảnh hưởng đến thực hiện các mục tiêu của Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021 - 2030, Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021 - 2025



(Nguồn VNECONOMY)

19

19

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ (1)

- Tiếp tục kiên trì thực hiện mục tiêu ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát.
- **Thực hiện có hiệu quả Nghị quyết của Quốc hội về phục hồi và tăng trưởng kinh tế trong những tháng còn lại của năm 2022 và năm 2023**
- Nghiên cứu mở rộng hơn không gian chính sách tài khóa nhưng cần gắn với hiệu quả của đầu tư công để tránh gây rủi ro bất ổn kinh tế vĩ mô

20

20

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ (2)

- Nâng cao năng lực, hiệu quả quản lý đối với các tổ chức tín dụng, tăng cường minh bạch, khắc phục triệt để hiệu quả tình trạng “sở hữu chéo”, cho vay không tài sản bảo đảm không đúng quy định hoặc tài sản bảo đảm được định giá không đúng giá trị, cho vay các doanh nghiệp “nội bộ”, “sân sau”.
- Tập trung triển khai có hiệu quả Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2021 - 2026; Chương trình cắt giảm, đơn giản hóa quy định kinh doanh giai đoạn 2020 - 2025.

21

21

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ (3)

- Tăng cường kết nối khu vực FDI với khu vực kinh tế trong nước; ưu tiên thu hút các dự án FDI công nghệ tiên tiến, công nghệ mới, công nghệ cao, công nghệ sạch, quản trị hiện đại, có giá trị gia tăng cao, có tác động lan tỏa, kết nối chuỗi sản xuất và cung ứng toàn cầu
- Tăng cường cơ cấu lại nền kinh tế theo các nhiệm vụ trọng tâm đề ra tại Nghị quyết số 31/2021/QH15
- Xây dựng giải pháp mạnh mẽ, quyết liệt hơn để thúc đẩy đổi mới mô hình tăng trưởng, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh của nền kinh tế.

22

22

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ (4)

- Kịp thời tháo gỡ khó khăn, đẩy nhanh tiến độ các dự án quan trọng quốc gia, trọng điểm quốc gia
- Thực hiện quyết liệt các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu của Nghị quyết số 61/2022/QH15 của Quốc hội về tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về quy hoạch và một số giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đẩy nhanh tiến độ lập và nâng cao chất lượng quy hoạch thời kỳ 2021 – 2030

23

23

Thank you



24